

ENIGE VOOR NEDERLAND NIEUWE BLADWESPEN (HYM., SYMPHYTA)

door S. J. VAN OOSTSTROOM (Oegstgeest)

Bij de bewerking van diverse in Nederland verzamelde bladwespen werden door mij weer enige soorten en variëteiten aangetroffen, die nog niet eerder hier te lande werden gesignaleerd. Een vijftal hiervan was in Limburg gevonden. Het zijn de volgende. De gebruikte nomenclatuur is in overeenstemming met die van Benson (1951-1958).

Trachelus tabidus (Fabricius). (Cephidae-Cephinae).

Sittard, 10 juli 1942, 1 ♀, leg. Van Ooststroom (coll. v. O.).

Van het geslacht *Trachelus* Jurine, waarvan in de omgrenzing die Benson eraan geeft 2 soorten in West-Europa zijn gevonden, nl. *T. tabidus* (Fabricius) en *T. troglodyta* (Fabricius), werd tot nu toe in de Nederlandse literatuur nog geen vertegenwoordiger opgegeven. Tussen reeds vele jaren geleden door mij verzameld materiaal stond echter nog altijd een exemplaar van *T. tabidus*, gevonden tijdens een van de entomologische excursies die enige Leidse collega's en ik gedurende de eerste oorlogsjaren ondernamen naar Zuid-Limburg (Van Ooststroom, 1943).

De larve van *T. tabidus* leeft op een aantal Gramineae. Zij kan soms schadelijk worden voor diverse graansoorten, als tarwe, gerst en rogge, doch komt ook op wilde grassen voor. Schade erdoor wordt b.v. gemeld uit Zuid-Rusland en uit de Verenigde Staten (Berland, 1947, p. 94). De soort komt voor in West-, Midden- en vooral in Zuid-Europa, in Noord-Afrika en Zuidwest-Azië; zij is ingevoerd en ingeburgerd in Noord-Amerika (Benson, 1951, p. 28).

Strongylogaster xanthoceros (Stephens). (Tenthredinidae-Selandriinae).

Epen (L.), 10 april 1967 (kweek uit dennetakken), 1 ♀, leg. Br. Virgilius Lefeber (coll. v. O.).

Het geslacht *Strongylogaster* Dahlbom, sensu Benson,

1952, d.w.z. met inbegrip van de geslachten *Pseudotaxonus* Costa en *Thrinax* Konow omvat een achttal Midden-Europese soorten. Drie daarvan zijn bij ons gevonden, nl. *S. lineata* (Christ), *S. macula* (Klug) en *S. mixta* (Klug), alle drie met op varens levende larven.

De voor Nederland nieuwe *S. xanthoceros* vertoont grote overeenkomst met *S. lineata*, doch is er met behulp van de door Benson (1952, p. 58) opgegeven kenmerken gemakkelijk van te onderscheiden.

De soort komt voor door een groot deel van Europa en door Azië, oostelijk tot China. De larve leeft op de adelaarsvaren, *Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn.

Dicrostema gracilicornis (Zaddach). (Tenthredinidae-Blennocampinae).

Rijckholt, gem. Gronsveld, 25 maart 1967, 1 ♀, leg. Van Aartsen (coll. v. O.).

Het geslacht *Dicrostema* werd door Benson (1952, p. 101) afgescheiden van *Rhadinoceraea* Konow in hoofdzaak op grond van de volgende kenmerken: Vleugels weinig beroekt (bij *Rb.* sterk beroekt). Bovenste gedeelte van de buitenste oogrand met een ondiepe, onderaan niet in een putje eindigende groeve (bij *Rb.* met een diepe, onderaan in een putje eindigende groeve). Achterrand van de slapen gekield (bij *Rb.* niet gekield). Leden der antennen aan hun top niet verbreed (bij *Rb.* iets verbreed). Van de 3 of 4 Europese soorten van het geslacht *Rhadinoceraea* is in Nederland alleen *R. micans* (Klug) aangetroffen.

D. gracilicornis is gevonden in Noord-, West- en Midden-Europa. De larve leeft volgens Benson op het muskuskruid, *Adoxa moschatellina* L.

Macrophya sanguinolenta (Gmelin) var. *trochanterica* (Costa). (Tenthredinidae-Tenthredininae).

De naam *M. sanguinolenta* (Gmelin) komt in de Nederlandse literatuur voor het eerst voor bij Betrem (1933). Typische exemplaren hebben een geheel zwart achterlijf en zwarte tarsleden aan het achterste pootpaar. Bij de var. *trochanterica* zijn de middelste achterlijfssegmenten aan de zijden wit gevlekt. Een

dier van Bemelen, een ♀, verzameld op 30 mei 1943 door Holthuis en Vervoort (coll. v. O.) bezit deze wit gevlekte achterlijfssegmenten. Onder materiaal, dat in de Nederlandse literatuur als *Macrophya quadrimaculata* F. wordt aangeduid zullen bij nader onderzoek nog wel meer exemplaren van deze variëteit worden aangetroffen.

Macrophya sanguinolenta (Gmelin) var. *poecilopus* (Aischinger). (Tenthredinidae-Tenthredininae). Hierbij zijn de middelste achterlijfssegmenten eveneens wit gevlekt terwijl bovendien 3 leden van de achterste tarsen wit zijn. Van deze variëteit bevinden zich 2 ♀♀, verzameld in het Cannerbos, gem. Maastricht door Br. Virgilius Lefeber, in mijn collectie.

Summary

Records of sawflies, collected in the province of Limburg and new to the fauna of the Netherlands: *Trachelus tabidus* (Fabricius), *Strongylogaster xanthoceros* (Stephens), *Dicrostema gracilicornis* (Zadach), *Macrophya sanguinolenta* (Gmelin) var. *trochanterica* (Costa), and *M. sanguinolenta* (Gmelin) var. *poecilopus* (Aischinger).

Literatuur

- Benson, R. B., 1951-'58. Hymenoptera, 2. Symphyta, in Handbooks for the identification of British insects VI, 2 (a-c). London.
- Berland, L., 1947. Hyménoptères Tenthredoïdes, in Faune de France 47. Paris.
- Betrem, J. G., 1933. De bladwespen van Meijndel, 23e mededeeling van de Commissie. De Levende Natuur 37, p. 376-383.
- Ooststroom, S. J. van, 1943. Aanteekeningen over Syrphidae, I. Syrphidae uit Zuid Limburg. Entom. Ber. Amsterdam 11, p. 137-143.

EUROPEES PROTEST TEGEN BELGISCHE VOGELVANGST

Daar de in het wild levende vogels bij hun verplaatsingen, evenals bij de jaarlijkse voorjaars- en najaars-trek, aan geen landsgrenzen gebonden zijn, is vogelbescherming in de eerste plaats een zaak van internationale solidariteit.

Het Europees Coördinatiecomité tegen de Vogelvangst, dat belangrijke natuur-, dieren- en vogelbeschermingsverenigingen van België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Zwitserland groepeerd, en de steun geniet van alle Europese natuurbeschermingsorganisaties, streeft in internationaal verband naar een degelijke bescherming van de Europese avifauna.

In het kader van een verantwoorde natuur- en vogelbescherming in internationaal verband, heeft het Europees Comité de Belgische minister van Landbouw om de spoedige afkondiging van volgende wettelijke maatregelen verzocht:

1. afschaffing vogelvangst;
2. schietverbod op lijsterachtigen;
3. correctionnalisering van de bestraffing (artikel 31 van de Jachtwet en wet op de Benelux-Conventionie);
4. de officiële aanstelling van gediplomeerde controleurs-vogelbescherming met het statuut van boventallig boswachter, naar het voorbeeld van de wachters van de Koninklijke Sint-Hubertus Club.

B. ROEYERS
Algemeen Secretaris.

Europees Coördinatiecomité tegen de vogelvangst.
Nachtegaalstraat 60 bis, Utrecht (Ned.)
Lucas Henninckstraat 42, Wilrijk B. 2160. (België)